

Ton Dijkstra / BDU

Arthur van Dijk in de tuin van Bardo in gesprek met Simone Koops (links), Jacqueline Bujs en Christiaan Rhodius (rechts).

“Ik had het hem zo anders gegund”

Hospice Bardo 20 jaar in Hoofddorp

‘Er kan nog zoveel in de laatste fase van het leven’. Het zijn de woorden die Simone Koops-Ouwerkerk sprak tijdens het bezoek van Arthur van Dijk, commissaris van de Koning, aan Hospice Bardo. Afgelopen december bestond Bardo 20 jaar, een plek waar palliatieve zorg en het leven centraal staan.

Ton Dijkstra

Het geplande symposium om deze mijlpaal te vieren kon vanwege corona niet plaatsvinden, maar voor Van Dijk redenen om op een later moment een bezoek te brengen aan de hospice in Hoofddorp.

“Ik had dat jullie zo gegund”, laat Van Dijk weten. “Ik realiseer mij hoe enorm belangrijk deze zorg is, ook voor naasten en geliefden. Elk moment telt en is kostbaar. Iedereen binnen het hospice zet zijn of haar talenten in om de laatste levensfase zo goed mogelijk te laten verlopen.”

Tijdens het bezoek van de commissaris gaat hij in gesprek met directeur Simone Koops, arts Christiaan Rhodius, verpleegkundige Naomi en nabestaande Jacqueline, zij verloor haar echtgenote Richard. Bardo is een woonvoorziening waar 24 uur per dag palliatieve zorg geboden wordt door een team van artsen, gediplomeerde verpleegkundigen en vrijwilligers.

Ruim twee jaar corona heeft ook bij de hospice een flinke impact gehad. “Het weerhield mensen te komen”, vertelt directeur-bestuurder Simone Koops-Ouwerkerk. “Dus minder bedbezetting. Ook waren we genoodzaakt de hoeveelheid bewegingen in de hospice drastisch te beperken. Het zo gewaardeerde samen koken moesten we stopzetten. Naast het vaste personeel hebben wij zo’n 150 vrij-

willigers die een bijdrage leveren. Denk aan het ondersteunen in de zorg, het bijhouden van de tuin, de bloemen die er overal in de hospice te vinden zijn en nog veel meer. Veel van deze vrijwilligers zijn op leeftijd, ook die hebben we in twee jaar coronatijd moeten missen. Er is daardoor verloop onder hen geweest.”

UITERSTEN Verpleegkundige Naomi is een van de vaste krachten en inmiddels 4 jaar werkzaam bij Bardo. Na haar stage is zij als verpleegkundige aan de slag is gegaan. “Het is zeker niet voor iedereen weggelegd”, benadrukt Naomi. “Je moet er feeling mee hebben. Het is zwaar, maar je krijgt er ook zo ontzettend veel voor terug. Mensen laten je toe op het kwetsbaarste moment van hun leven.”

Een stabiele thuisbasis is daarbij van groot belang. Naomi is net zelf moeder geworden. “Tijdens mijn zwangerschap leverde dat mooie en bijzondere momenten op. Zo ben je op je werk bezig met overlijden en thuis bezig met een nieuw leven. Een reis van uitersten. Dat maakt de band met onze patiënten vaak heel intens, hierdoor voel je wel goed aan waar de patiënt behoefte aan heeft.” Op deze manier ontstaat er een vertrouwensband. Moeilijke of gevoelige thema’s worden bespreekbaar. “In bijna elke

familie speelt wel iets. Hoe mooi is het als je daar in de laatste fase van iemand zijn leven een positieve rol in kunt spelen.”

THUIS STERVEN Jacqueline verloor haar man Richard in 2020 aan darmkanker. “We gingen er positief in. Je bent er niet op voorbereid dat het ook goed mis kan gaan. Na iedere slechte uitslag gaven we elkaar de ruimte. Ik ging naar buiten of sporten en Richard zocht zijn bed op.”

Via de arts in het ziekenhuis kwamen zij in contact met Bardo. “Wij kenden het niet. Richard pakte alles aan om zijn leven te verlengen. De omgeving weet er niet altijd goed raad mee. We kwamen steeds meer alleen te staan.”

Voor Richard stond een ding vast, hij wilde thuis sterven. “Bardo heeft ons de laatste weken enorm gesteund. Het was fijn om mensen om ons heen te hebben die ons als gezin hielpen en ons een beetje richting gaven. Ik had het hem zo anders gegund, want hij bleef strijden tot het eind.”

Christiaan Rhodius, arts palliatieve geneeskunde, heeft in de laatste fase van Richard zijn leven heel wat gesprekken met hem gevoerd. “Bardo is meer dan alleen een huis waar mensen sterven, het is een netwerk van specialisten en vrijwilligers die ervoor zorgen dat Richard, weliswaar met kunst en vliegwerk, thuis kon sterven. We moeten af van het beeld dat palliatieve zorg maar voor de laatste week van een patiënt zijn leven is. Palliatieve zorg begint veel eerder.”

LEERHUIS Richard zag het als doel om de palliatieve zorg meer onder de aandacht te brengen. Bardo heeft een schat aan ervaring en kennis van palliatieve zorg. Het Leerhuis is een wezenlijk onderdeel van Hospice Bardo. Dagelijks komen de teamleden in aanraking met hoe mensen omgaan met leven en dood en hoe verschillend dat voor iedereen kan zijn. Deze kennis willen zij ook graag delen met mensen buiten Bardo die niet werkzaam zijn in de palliatieve zorg, maar daar wel mee te maken hebben of daarin geïnteresseerd zijn.

“Zo heb ik samen met Richard een video gemaakt voor artsen in opleiding”, laat Christiaan trots weten. “Daarin ga ik samen met Richard in gesprek over leven en dood. Het draait uiteindelijk maar om één ding: zorgen voor het leven als de dood (op termijn) onvermijdelijk is.”

‘Omdat we leven – met zicht op het einde’ was niet voor niets de titel van de lustrumbundel, deze is bij de boekhandel te verkrijgen. De commissaris kreeg ook een exemplaar mee voor de Koning.

Het bezoek van de commissaris van de Koning eindigt met een rondleiding door het hospice. “Ik heb veel waardering voor het werk dat hier al 20 jaar met veel warmte wordt verricht”, besluit Van Dijk.

Vragen over opname in het hospice? Neemt dan contact op met de Coördinator Zorg via tel. 020-3334700 of e-mail coördinatorzorg@hospicebardo.nl.